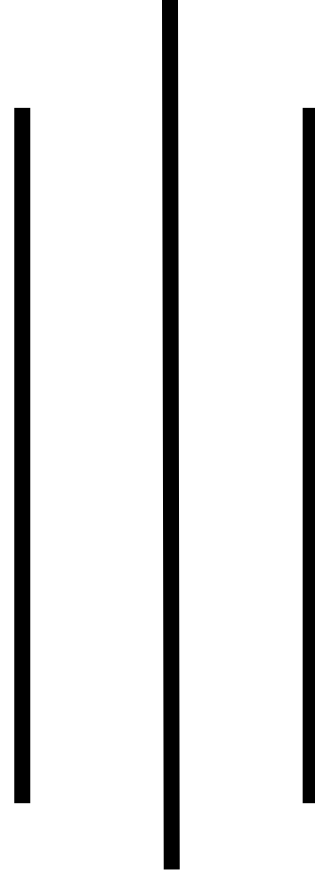

नगर प्रहरी संचालन कार्यविधि, २०७५

सूर्यबिनायक नगरपालिका
नगर कार्यकालिकाको कार्यालय
कटुञ्जे, भक्तपुर

सूर्यबिनायक नगरपालिकाको मिति २०७५/०३/०५ मा बसेको कार्यपालिका
बैठकबाट स्वीकृत तथा मिति २०७५/०३/१० गते बसेको
तेश्रो नगरसभाबाट पारित

नगर प्रहरी संचालन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना

नगरपालिकाको निर्णय प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न, मापदण्डहरूको कडाईका साथ लागू गर्न, बजार व्यवस्थित गर्न, पार्किङ व्यवस्थापन गर्न एवं नगर प्रहरी परिचालन गरी स्थानीय समस्याहरूको सहज समाधान गर्न नगर प्रहरी सेवा करारमा लिई कार्य संचालन गर्न वाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११(२)(क) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सूर्यबिनायक नगरपालिकाले यो नगर प्रहरी संचालन कार्यविधि २०७५ बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद

१

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- क. यो कार्य विधिको नाम “सूर्यबिनायक नगरपालिका नगर प्रहरी संचालन कार्यविधि २०७५” रहेको छ ।
- ख. यो कार्यविधि नगरकार्यपालिकाले स्वीकृत गरे पछि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्य विधिमा:—

- क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “नगरपालिका” भन्नाले सूर्यबिनायक नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “नगरप्रहरी” भन्नाले सूर्यबिनायक नगरपालिकाबाट सेवा करामा लिई कामकाज गर्न खटिएको जनशक्ति सम्झनुपर्छ ।
- घ) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले श्रावण १ गते देखि शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधिलाई सम्झनु पर्दछ।
- ङ.) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले सूर्यबिनायक नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा कामकाज गर्न नेपाल सरकारबाट खटाईएका अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- च) जवान भन्नाले अधिकृत बाहेकका नगर प्रहरी जवान सम्झनुपर्छ ।
- छ) नगर प्रहरी भन्नाले नगर प्रहरी निरीक्षक, सहायक निरीक्षक र जवानलाई समेतलाई सम्झनु पर्छ ।

३. कार्यविधिको व्याख्या नगरपालिकाले गर्ने:

यस कार्यविधिको व्याख्या नगरपालिकाले गर्नेछ । यस कार्यविधिको प्रयोग गर्दा नगर प्रहरीलाई मर्का परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ । यसरी परेको निवेदन उपर आफैले गर्नुपर्ने भएमा तीन दिन भित्र कारवाही किनारा गर्नुपर्नेछ । पेश गर्नुपर्नेमा तीनदिन भित्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद २ नगर प्रहरी सेवा संचालन, रेखदेख र नियन्त्रण

४. **नगर प्रहरी सेवा:**
नगरपालिकामा नगर प्रहरीको सेवा करारमा लिईनेछ । नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरी जनशक्तिको संख्या नगर सभाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
५. **नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद र तह:**
- क) नगरपालिकामा नगर सभाले तोकेको नगर प्रहरीको पद र तह रहने छन् ।
 - ख) नगरपालिकाले प्रत्येक पदको कार्य विवरण बनाउनेछ, र त्यस्ता कार्य विवरणमा सम्बन्धित पदको काम, कर्तव्य, उत्तरदायित्व तथा अधिकार समेत उल्लेख गरिनेछ ।
 - ग) नगर प्रहरी प्रमुख लगायत नगर प्रहरीको जनशक्तिको काम, कर्तव्य र अधिकार यसै कार्यविधि र कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ३ नगर प्रहरीको काम, कर्तव्य र अधिकार

६. नगर प्रहरी जनशक्तिको काम, कर्तव्य र अधिकार:
- (१) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याई राखेका निर्माण सामाग्री पसल व्यवसायबाट भएका अवरोध हटाउन लगाउने, नमानेमा आफै हटाई हटाउन लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न पेश गर्ने ।
 - (२) नगरपालिका क्षेत्रभित्र दैनिक उत्पादन हुने फोहरमैला निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने । सो बमोजिम नगर्ने वा सार्वजनिक स्थानमा जथाभावी फोहोर गर्नेलाई कानून बमोजिम कारवाहीका लागि पेश गर्ने ।
 - (३) सार्वजनिक जग्गा बाटो मठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचि कसैले घर कम्पाउण्ड टहरा वा त्यस्ता अन्य निर्माण कार्य गरेको अथवा व्यक्तिगत रूपले उपभोग गरेको छ, छैन निरीक्षण गर्ने । निर्माण गरेको देखिएमा निर्माण कार्य रोक्का गरी सम्बन्धित वडा कार्यालय, भूमी व्यवस्थापन शाखा तथा नगर प्रहरी संचालन शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने । नगर प्रमुखबाट भत्काउने आदेश भए बमोजिम भत्काउन लगाई लागेको खर्च असूल उपर गर्ने ।
 - (४) नगरक्षेत्रमा अनियमित निर्माण कार्य गरको देखिएमा नक्शा पास भए नक्शापासका प्रमाणपत्र सहितको प्रतिवेदन भूमि व्यवस्थापन शाखा मार्फत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने । मापदण्ड विपरित निर्माण भएको पाइएमा नगर प्रमुखबाट भत्काउन आदेश प्राप्त गरी भत्काउने ।

- (५) छाडा पशु पक्राउ गरी लिलाम गर्ने । लिलाम हुन नसकेका छाडा पशु व्यवस्थापन गर्ने, गराउने । त्यस्ता पशु सार्वजनिक स्थानमा छाड्नेलाई पक्राउ गरी कार्यालयमा पेश गर्ने । आफुलाई काम नलाग्ने पशु सार्वजनिक स्थानमा छोडी जानेलाई पक्राउ गरी रु ५,०००/- (पाँच हजार) जरिवाना गर्ने र सो को अभिलेख राख्ने । पटके रुपमा पक्राउ परेकालाई दोब्बर जरिवाना गरी पेश गर्ने ।
- (६) स्वास्थ्यका लागि हानिकार भईसकेका तथा सडेगलेका खाद्य पदार्थ विक्रि वितरणमा रोक लगाउने । तोकिएका मापदण्ड विपरित सडेगलेका हानिकारक चिज वस्तु विक्रि गरेको पाईएमा पहिलो पटक भए रु ५,०००/- जरिवाना गराई सामान जफत गरी गाड्न लगाउने । पटके रुपमा यस्ता कार्य दोहोरिएमा पटकै पिच्छे रु १०,०००/- (दश हजार) जरिवाना गराई पसल सिलबन्दी समेत गरी कानूनी कारवाहीका लागि राय साथ पेशगर्ने । यसरी कारवाही गर्दा माछा मासु, तरकारी, दुग्ध जन्य पदार्थ, पिउने पानी तथा खाद्य पदार्थमा अखाद्य वा अस्वस्थ्य वा हानीकारक पदार्थ मिसावट भएकोमा कारवाहीका लागि स्थानीय प्रशासनको सहयोगमा किनारा लगाउन नगर प्रहरी संचालन शाखामा पेश गर्ने, शाखाले खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागमा बुझाई कारवाही किनारा लगाउन पर्ने भए प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गरी निर्णय भए बमोजिम गर्ने ।
- (७) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपंक्षी, जीव जन्तुहरु काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपंक्षी जीवजन्तुका मासु विक्रि वितरणमा रोक लगाउने । अटेर गरेमा पसल सिलबन्दी गरी संचालक वा ब्यवस्थापक सहित शाखामा पेश गर्ने वा जफत गरी नस्ट गर्ने । शाखाबाट प्रक्रिया अधि बढाई रु १०,०००/- (दश हजार) जरिवाना समेत गर्ने र कानून बमोजिम कारवाहीका लागि अन्यत्र पठाउने प्रकृतिको कार्य भएको भए प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गरी निर्णय भए बमोजिम गर्ने ।
- (८) छाडा कुकुर नियन्त्रण सम्बन्धी कारवाही गर्ने । मरेका जीवजन्तु समयमै गाड्न लगाउने । सार्वजनिक क्षेत्रमा कुकुरलाई दिसा पिसाब गराउन निषेध गर्ने, अटेर गर्नेलाई रु ३०००/- (तीन हजार) जरिवाना गर्ने । पटके भए पटकै पिच्छे ५,०००/- (पाँच हजार) जरिवाना गर्ने । छाडा कुकुरको कारण दुर्घटना बढ्नुका साथै रेविज जस्ता घातक रोग समेत फैलने भएकाले समुदायको सहयोगमा ब्यवस्थापन गर्न पशु बिकास शाखाको समन्वयमा कार्यवाही गर्ने ।
- (९) खतरा उत्पन्न हुने रुख काटन लगाउने । जोखिमपूर्ण घर पर्खाल भए सोको लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने र नगर प्रमुखबाट भत्काउन आदेश प्राप्त भए भत्काउन लगाउने वा भत्काउने । भत्काउन लगाउदा अटेरगरे भत्काई सो कार्यमा लागेको खर्च सम्बन्धितबाट असूल उपर गरी विवरण सहित शाखामा दाखिला गर्ने ।
- १०) वडा कार्यालय, टोल सुधार समिति, तथा सामुदायिक प्रहरीसंगको सहकार्यमा सरसफाई, सुरक्षा र सामाजिक विकृति हटाउने कार्य गर्ने गराउने ।
- (११) नगरको सुव्यवस्था कायम गर्ने, नगरपालिकाको चल, अचल सम्पत्ति, भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदिको सुरक्षा गर्ने ।

- (१२) ईजाजत बिना पेशा ब्यबसाय गरेको फेला परेमा उक्त पेशा ब्यबसाय दर्ता/नवीकरण गर्न लगाउने ।
- (१३) नगरपालिका क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोलव्यानर, क्रसव्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्रचार प्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्ण तथा प्रतिबन्ध लगाउने, अटेर गर्नेलाइ रु ५,०००/- जरिवाना सहित कारवाही गर्ने ।
- १४) बिना ईजाजत व्यानर, होडिङ्गबोर्ड, ग्लोबोर्ड, नियोन साईन लगायतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाईएमा पक्राउ गरी ईजाजत लिन लगाउने, नमानेमा त्यस्ता सामाग्री हटाई प्रति ईकाई रु ५,०००/- जरिवाना गर्ने ।
- (१५) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने वा भाग लिने सभा, सम्मेलन, तालिम, अभ्यास आदि जस्ता कार्यक्रममा नगरपालिकाको तर्फबाट निर्देशन भए बमोजिम सहभागी हुने ।
- (१६) नाप तौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल व्यवसायमा मूल्य सूचि राख्न लगाउने तथा चेक गर्ने कार्यमा शाखालाई प्रतिवेदन गरी शाखाबाट कार्यवाही अगाडी बढाउन परिचालन गरे बमोजिम खटिई जाने ।
- (१७) होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्टहाउस, मसाज पार्लर जस्ता गतिविधिहरुको निरीक्षण गर्ने, मापदण्ड अनुरूप चलेको नपाईएमा कारवाहीका लागि पेश गर्ने ।
- (१८) नगरपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक स्थलमा जादु, सर्कस जुवा लगायतका विकृती जन्य क्रियाकलापमा रोक लगाउने ।
- (१९) नगरपालिकाको निर्णय अनुसार अस्थायी प्रकृतिका बजार व्यवस्था गर्ने, त्यस्ता व्यापारीहरुका लगत राख्ने ।
- (२०) अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लाउड स्पिकर, रेडियो अथवा ध्वनी उत्पादन गरी ध्वनी प्रदुषण गर्ने अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने ।
- (२१) शहरमा ध्वनी, धुवा, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रुपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग धन्दा सञ्चालनमा रोक लगाउने । यस कार्यविधि र नगरपालिकाका निर्देशनको बर्खिलाप गरी कसैले ध्वनी प्रदुषण गरेमा प्रथम पटक सम्झाई बुझाई गर्ने । नमानेमा सामान जफत गरी रु ३०००/- (तीन हजार) जरिवाना गर्ने । उलंघन गरेमा पटकै पिच्छे रु ५०००/- (पाँचहजार) जरिवाना गर्ने ।
- (२२) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका निजी सुरक्षागार्ड आपूर्ति ब्यबसाय सञ्चालन गर्ने फर्म, कम्पनी सञ्चालकहरुको सूची तयार गरी लगत राख्ने र निजहरुको अनुगमन गर्ने ।
- (२३) नगरपालिकाबाट संचालन भएको भए वा हुने दमकल (Fire Brigade) सेवालार्ई २४ सैं घण्टा चुस्त र दुरुस्त राखी माग भएको ठाउमा तुरुन्त राहत कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।

- (२४) विपत, महामारी भएमा उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त खटी जाने ।
- (२५) नगरपालिका मातहतका शाखा, आयोजना, कार्यक्रम वा कुनै परियोजना अन्तर्गत तोकिए बमोजिमका कार्यहरु गर्ने गराउने ।
- (२६) नगरपालिका अन्तर्गतका शाखा तथा आयोजनाबाट कार्यान्वयनका लागि प्राप्त भएका आदेश तथा निर्देशन कार्यान्वयन गरी सो को विवरण तोकिएको समयभित्र उपलब्ध गराउने ।
- (२७) अनधिकृत क्षेत्रमा पार्किंग गर्न नदिने, गरेमा ट्राफिक प्रहरी समेतको सहयोगमा व्यवस्थापन गरी रु ५०००- जरिवाना समेत गराउने । साधन (मोटर साईकल, साईकल, ठेला आदी) उठाई ल्याउनुपर्ने अवस्था भएमा नगरपालिकामा ल्याउने र सो वापत रु १,००००- (एक हजार) जरिवाना समेत गराई साधन बुझाईदिने । उठाई ल्याउन नसकिने ठूला साधनका हकमा व्हील लक गरी राख्ने, व्हील लक गरेको समय देखि प्रतिघन्टा ५०००- (पाँचसय) जरिवाना गरी पेश गर्ने ।
- (२८) सडक तथा सडकको क्षेत्राधिकारभित्र वा कुनै सार्वजनिक स्थानमा निर्माण सामाग्री राखी त्यस्तो सडकको दुरावस्था बनाउने वा आवागमनमा अवरोध गर्नेलाई तत्काल सामाग्री हटाउन लगाई रु ५,००००- जरिवाना समेत गर्ने । हटाउन अटेर गरी आलटाल गरेमा हटाउने र सो कार्यगर्दा लागेको खर्च र जरिवाना रु १०,००००-(दश हजार) समेत असुल उपर गर्ने ।
- (२९) स्थानीय बजार व्यवस्थापन गर्ने गराउने,सडक तथा सडक पेटी एवं सडकको क्षेत्राधिकारभित्र कुनै पसल व्यवसाय संचालन गर्न नदिने । हटाउन लगाउदा समेत अटेर गरेमा त्यस्ता सामाग्री उठाई नगर प्रहरीको नियन्त्रणमा राखी सो को विवरण नगर प्रहरी संचालन शाखामा बुझाउने । सम्बन्धित व्यक्तिले तीन दिनभित्र आफ्नो सामाग्री लिन आएमा रु ३,००००- (तीन हजार) जरिवाना गरी सामाग्री बुझाउने । तीन दिन पुरा भएपछि पनि सम्पर्क राख्न नआएमा तीन दिनको सूचना सूचनापाटी र वेवसाईटमा दिई छोटो प्रक्रियाद्वारा लिलाम गरी प्राप्त आम्दानी नगरपालिकाको खातामा जम्मा गरिनेछ । सडी कुही जाने सामाग्रीलाई तत्काल उचित स्थानमा गाड्ने वा लिलाम गर्ने गराउने कार्यको लागि नगर प्रहरी संचालन शाखामा विवरण सहित व्यवस्थापन गर्न सहजीकरण गर्ने ।
- (३०) कारवाहीका सिलसिलामा कसैलाई हिरासतमा राख्नुपर्ने भएमा नगर प्रहरी संचालन शाखाबाट प्रक्रिया पुऱ्याई प्रहरी कार्यालयमा बुझाउनुपर्ने वा तारेखमा राख्नुपर्ने भएमा नगर प्रहरी संचालन गर्ने शाखाबाट व्यहोरा खोली प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने । सो सम्बन्धमा नगर प्रमुखबाट निर्णय भए बमोजिम गर्ने ।
- (३१) उल्लेखित कार्यमा चित्त नबुझी पुनरावेदन गर्नुपरेमा सम्बन्धित पक्षले नगर प्रमुख समक्ष तीन दिनभित्र निवेदन दिनुपर्नेछ । सो को ७ दिन भित्र नगर प्रमुखले निर्णय दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद ४ विदा

७. नगर प्रहरी जनशक्तिले निम्न अनुसार बिदा पाउने छ :

- १) भैपरी आउने र पर्व विदा
- २) घर विदा
- ३) विरामी विदा
- ४) विदा नलिई घर वस्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाइ सेवाबाट हटाउने:
- ५) यस कार्यविधि बमोजिम विदा नलिई नगर प्रहरी जनशक्ति गैर हाजिर हुन पाउने छैन । बिना कुनै जानकारी बिदा बसी कार्यालयको कार्यमा बाधा उत्पन्न भएमा कार्यालयले नीजसंगको सम्भौता तोड्न सक्ने छ ।
- ६) भैपरी/पर्वविदा: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक सालमा १२ दिनमा नबढाई भैपरी/पर्व विदा पाउनेछ ।
- ७) भैपरी/पर्व आउने विदा साधारणतः एकपटकमा २ दिनमा नबढाई लिन पाइनेछ ।
- ८) भैपरी/पर्व आउने विदा एक सालको अर्को सालमा लिन पाइने छैन ।
- ९) प्रहरी निरीक्षकले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष र अन्य जनशक्तिले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकिएको अधिकृत समक्ष पेश गरी स्वीकृति लिई विदा वस्न सक्ने छ।
- १०) भैपरी/पर्व विदा शनिवार बाहेक अरु विदाहरूसँग मिलाई लिन पाइने छैन ।

परिच्छेद ५ आचरण

८. **दान उपहार लिन नहुने:** आफ्नो सरकारी काममा कुनै पनि प्रकारका असर पर्न सक्ने गरी कुनै पनि नगर प्रहरी र निजका परिवारका सदस्य समेतले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृत बिना स्वदेशी तथा विदेशी संघ संस्था निकाय वा व्यक्ति कसैबाट कुनै प्रकारका दान, बकस, पुरस्कार, कोसेली र उपहार स्वीकार गर्नु हुँदैन ।
९. **चन्दा लिन नहुने:** कुनै नगर प्रहरीले नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृति बिना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा माग्न अथवा स्वीकार गर्नु हुँदैन र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्ने कार्यमा समेत भाग लिन हुँदैन ।
१०. **व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने:** कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयको स्वीकृती वेगर देहायका कार्य गर्नु हुँदैन:
 १. कुनै व्यापार गर्न
 २. कुनै फर्मको हिस्सेदार वा सञ्चालक हुन र
 ३. कुनै व्यवसाय चलाउन ।
११. **नगरपालिकाको काममा थाहा पाएका कुराहरु प्रकाशन गर्न नहुने:**
नगर प्रहरीले नगरपालिकाद्वारा अथवा विशेष रूपमा अख्तियार नपाई आफ्ना कर्तव्यको पालना गर्दा नगरपालिका वा गैह्र सरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त गरेको वा आफैले लेखेको अथवा संकलन गरेको

कुनै कागजपत्र वा समाचार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपबाट अरु अनधिकृत नगर प्रहरी कर्मचारीलाई वा गैह्र सरकारी व्यक्तिलाई अथवा पत्रपत्रिका लाई जानकारी दिनु हुदैन ।

१२. **रेडियो वा पत्रिकासँग सम्पर्क राख्न नहुने:** नगर प्रहरी कर्मचारीले नगरपालिकाको अनुमति प्राप्त नगरी कुनै पत्रपत्रिकामा आफूले नै वास्तविक अथवा काल्पनिक नामबाट अथवा बेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न अथवा रेडियोद्वारा प्रसारण गर्न हुदैन ।
१३. **नगरपालिकाको आलोचना:** नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै कुराको आलोचना गर्दा नगरपालिकाको नीतिको विरुद्ध असरपर्ने गरी अथवा नगरपालिका र नगरवासीमा खलल पुग्ने गरी भाषण, सम्वाद, लेख रचना प्रकाशन, प्रसारण वा सम्प्रेषण गर्नु हुदैन ।
१४. **निर्वाचनमा भाग लिन नहुने:** नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै पनि राजनीतिक दलको लागि कुनै निर्वाचनमा भागलिन वा कसैको निमित्त मत माग्नु वा अन्य कुनै प्रकारले प्रभाव पार्नु हुदैन । तर कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानून वमोजिम आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।
१५. **राजनीतिमा भागलिन नहुने:** नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सो सँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई सहायताको निमित्त चन्दा दिन अथवा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलन लाई अन्य कुनै प्रकारले आफ्नो प्रभाव पार्नु सहयोग गर्न हुदैन ।
१६. **समय पालना र नियमितता:** नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समयमा तथा नियमित रुपमा हाजिर हुनु पर्दछ र साधारण तथा पहिले विदाको निकास नलिई काममा अनुपस्थित हुनु हुदैन ।
१७. **अनुशासन र आज्ञापालन :**
- (१) नगर प्रहरीले आफ्नो कर्तव्य तत्परताको साथ पालना गर्नु पर्दछ ।
- (२) नगर प्रहरीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आज्ञालाई तदारुकता साथ पालना गर्नु पर्दछ ।
- (३) नगर प्रहरीको कार्यमा खटिएका जनशक्तिले आफू भन्दा माथिका सबै अधिकृतहरु, शाखा प्रमुखहरु, सबै जनप्रतिनिधीहरु प्रति उचित आदर देखाउनु पर्नेछ ।
१८. **नगर प्रहरी जनशक्तिले बाहिरी प्रभाव पार्नु नहुने:** नगर प्रहरी जनशक्तिले आफ्नो नोकरी सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृत माथि कुनै अनुचित प्रभाव पार्नु अथवा प्रभाव पार्ने प्रयत्न गर्न हुदैन ।

परिच्छेद ५

सजाय

१९. **सजाय:** तपसिलमा उचित र पर्याप्त कारण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहाय को सजाय गर्न सकिनेछ :

- क) सन्तोष जनक काम नगरेमा ।
- ख) अनुशासनहीन कार्य गरेमा ।
- ग) आचरण सम्बन्धी ब्यवस्था उल्लंघन गरेमा ।
- ङ) दिएका आदेश निर्देशन नमानेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा ।
- च) मनासिव कारण वेगर वा विदा नलिई विदा बसेकोमा वा गैर हाजिर भएमा ।
- छ) लापरवाही गरेमा वा आदेशको पालना नगरेमा ।
 १. चेतावनी दिने, नसिहत दिने ।
 २. सम्भौता रद्ध गर्ने ।
 ३. लापरवाही गरी नगरपालिकालाई नोक्सानी भएको सम्पूर्ण वा आंशिक रूपमा तलव भत्ताबाट कटौती गरी वा अपुग भएमा घर घरानाबाट समेत असुल उपर गर्ने ।

२०) नोकरीबाट हटाउन वा बर्खास्त गर्ने:

- क) कुनै गैर प्रहरी जनशक्तिले करार सेवामा उल्लेखित दायित्व पूरा गर्न नसकेमा ।
- ख) राजनीतिमा भाग लिएमा ।
- ग) पटक पटक अनुशासनहीन कार्य गरेमा ।
- घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगको कार्य गरेमा ।
- ङ) डिउटीमा भएका अवस्थामा वा नरहेको अवस्थामा वर्दीको पोशाक लगाई कुनै मादक पदार्थ सेवन गरी हिडेमा वा जथाभावी गरेमा ।
- च) कार्यालय वा अधिकार प्राप्त अधिकारीको निर्देशन पालना नगरेमा वा उल्लंघन गरेमा वा भ्रष्टाचार जन्य कार्य गरेमा ।
- छ) आफ्नो पदका जिम्मेवारी अनुसार आचरण नगरेमा ।
- ज) आचरण सम्बन्धी नियमहरू वरावर उल्लंघन गरेमा ।
- झ) मनासिव कारण नभई वा विदाको पूर्व स्वीकृति नलिई विदा बसेमा।

२१) सजायँ सम्बन्धी कार्यविधि: (१)नगर प्रहरी जनशक्तिलाई सजाय गर्ने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ ।

परिच्छेद ६ पोशाक

२२) नगर प्रहरी पोशाक: नगर प्रहरीका पोशाकका रंग, किसिम र अन्य विवरण कार्यपालिकाबाट निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।